

M

E

Aan de gemeente Utrecht
Utrecht denkt mee
Project Nedereindse Plas
nedereindseplas@utrecht.nl

Betreft: Suggesties voor niet-onomkeerbare ontwikkelingen voor de Nedereindse Plas in de context van recreatie, covid-zorg en innovatief drijvend bouwen (tijdelijke zorgvoorzieningen) op weg naar het post-coronatijdperk.

Nieuwegein, 11 december 2021

Geachte leden van het projectteam Nedereindse Plas,

Ik heb kennisgenomen van uw 'Memo advies recreatieve functies Nedereindse Plas, juli 2020' (Illustratie 1 op pagina 4). Ik heb veel waardering voor uw werk. Ik doe een idee aan de hand om in de huidige corona-pandemie op de plas ook ruimte te maken voor tijdelijke zorgvoorzieningen op het water, waarbij de zorg voor covid-patiënten uitgebreid kan worden met de zo noodzakelijke sport en recreatie voor het herstel en het verkrijgen van weerbaarheid en meer veerkracht van mens en maatschappij.

Ik schreef op 22 april 2020 een brief aan de gemeenteraad van Nieuwegein met de suggestie om de vrijkomende zorginstelling Altrecht in de wijk Galecop te behouden als zorgvastgoed en in te zetten voor de covid-zorg. Ik onderbouwde dit als volgt:

- Het inzicht dat met het teloorgaan van de verzorgingshuizen er een grote behoefte is ontstaan aan woonzorgvoorzieningen voor ouderen tussen het thuis wonen en het verpleeghuis is inmiddels gemeengoed in de samenleving en bij de overheid (rijk, provincie en gemeenten). De landelijke taskforce wonen en zorg zoekt naar oplossingen en zet gemeentebesturen aan tot het actief creëren van mogelijkheden.
- De actualiteit van de coronacrisis leidt tot een ontwrichting van de reguliere zorg, met grote impact voor inwoners op lokaal niveau. Na het verblijf in het ziekenhuis of een periode van thuis erg ziek zijn is een extra nazorg voor herstel nodig. Het herstel van het coronavirus is nodig omdat patiënten ernstige longproblemen hebben. Het is ook niet te veronachtzamen, dat patiënten psychische problemen kunnen hebben. Het inrichten van noodlocaties in bestaande verzorgingshuizen is op zichzelf een prima idee, maar verdringt voor dit moment de capaciteit voor de reguliere ouderenzorg. Voor de korte termijn is extra capaciteit nodig.

Mijn suggestie heeft niet tot een discussie of overweging in de gemeenteraad geleid. We schrijven inmiddels december 2021. We zijn ruim anderhalf jaar verder. De situatie is complexer en urgenter. De pandemie treft niet alleen kwetsbare ouderen, maar ook mensen met een chronische ziekte onder de leden. Het treft alle generaties, zowel lichamelijk als geestelijk. Als we naar de huidige situatie kijken, dan zien we:

- Een verdere verschraving van de zorg. De reguliere zorg, zowel intramuraal als extramuraal, staat onder extreme druk. Het einde is voorlopig nog niet inzicht, niet in het minst door de opkomst van de Zuid-Afrikaans variant. Dit omikronvirus is niet alleen besmettelijker, het is ook de vraag hoe effectief de bestaande vaccins zullen zijn;
- Een verdere brede, mentale uitputting door de aanhoudende lock-downmaatregelen. Er ontstaat een steeds sterkere behoefte aan een positief geduide toekomst. Er ontstaat een stroming in de samenleving die wil werken aan een allesomvattende benadering, met een hoopvol perspectief voor de langere termijn en met tijdige, proportionele ingrepen. Zie het initiatief van het 'Break-out team' van prof.dr.ir. Jan Rotmans: <https://www.breakoutteam.nl/>. Zie ook het artikel 'Weerbaar' in de rubriek 'Week van de hoofdredacteur' van Pieter Klok in de Volkskrant van vandaag (11 december 2021), waarin hij aankondigt dat de krant in de coronaberichten het accent wil gaan verleggen naar verhalen over veerkracht en het coronaproof maken van de samenleving.

U pleit in het memo over de Nedereindse Plas voor een inclusief aanbod voor sport, bewegen en recreatie. U kiest voor een laagdrempelig aanbod voor mensen die het nodig hebben vanwege hun leeftijd, fysieke of mentale gezondheid of sociale positie. U kijkt ook naar potentiële gebruikers. Deze kunnen dan gebruik maken van bestaande voorzieningen of van aan te brengen nieuwe voorzieningen.

Al lezend kwam bij mij de gedachte op, dat bovenstaande keuzes ook uitstekend van pas kan komen bij de nazorg van covid-patiënten na hun ontslag uit het ziekenhuis. Of in de situatie, dat de capaciteit van de thuiszorg onvoldoende is. Of dat er sprake is van long-covid.

Tijdelijk drijvende zorgvoorzieningen, omgeven door voorzieningen voor sport, bewegen en recreatie, zouden dan prima van pas komen.

Het idee werd geboren bij het kijken naar de eerste projecten voor drijvend bouwen, bijvoorbeeld de drijvende halve bollen zoals destijds gerealiseerd in de Rijnhaven van Rotterdam (Illustratie 2 op pagina 5).

Een zorgvoorziening zou gebouwd kunnen worden in een gebouw op het water, naar analogie van het drijvende kantoor in dezelfde Rijnhaven, de 'floating office' (Illustratie 3 op pagina 6).

De meest praktisch voorziening zou kunnen zijn een serie aaneengeschaalde zorgunits, waarbij in het ontwerp woonhuizen veranderen in zorgunits (Illustratie 4 op pagina 7).

U hebt in uw opdracht voor uw verkenning ook meegekregen om geen onomkeerbare ontwikkelingen voor te stellen. Het is wachten op een lange termijn perspectief voor de Nedereindse Plas. Mijn voorstel beoogt dan ook de realisatie van tijdelijke voorzieningen, die later weer elders gebruikt kunnen worden. Het drijvend bouwen kan volledig circulair, waar bij de te ontwerpen gebouwen ook volledig zelfvoorzienend kunnen zijn, bijv. voor water, warmte en elektriciteit.

Vanuit het oogpunt van duurzaamheid, energiebesparing en klimaatbeleid kan daarmee ook volledig recht worden gedaan aan de groene ambities voor de polder Rijnenburg.

Ik geef u graag in overweging om het idee verder te doordenken op de mogelijkheden voor menslievende zorg en herstel op menselijk niveau. Evenals voor de maatschappelijke relevantie in de context van gezondheidsbescherming, preventie en herstel van weerbaarheid in het post-corona-tijdperk. Kortom voor het herstel van de menselijke maat op gemeentelijk en bovenlokaal niveau ten behoeve van het verbeteren van de veerkracht in de samenleving. Het biedt ook kansen voor een versnelling van de ontwikkeling van de sport- en recreatiedoelstellingen voor het gebied zonder blokkades op te werpen voor eventuele lange termijndoelstellingen.

Als het conceptueel denken positief eindigt, geef ik u graag in overweging om een ontwerpschets voor het gebied en de functies te maken en vervolgens een studie te doen naar de haalbaarheid. Betrek vooral uw collega's van wonen en zorg bij dit proces, evenals de collega's die de covid-zorg als werkopdracht hebben.

Ik ben graag bereid tot een toelichting.

Met vriendelijke groet,

██████████

(M ██████████)

Illustratie 1

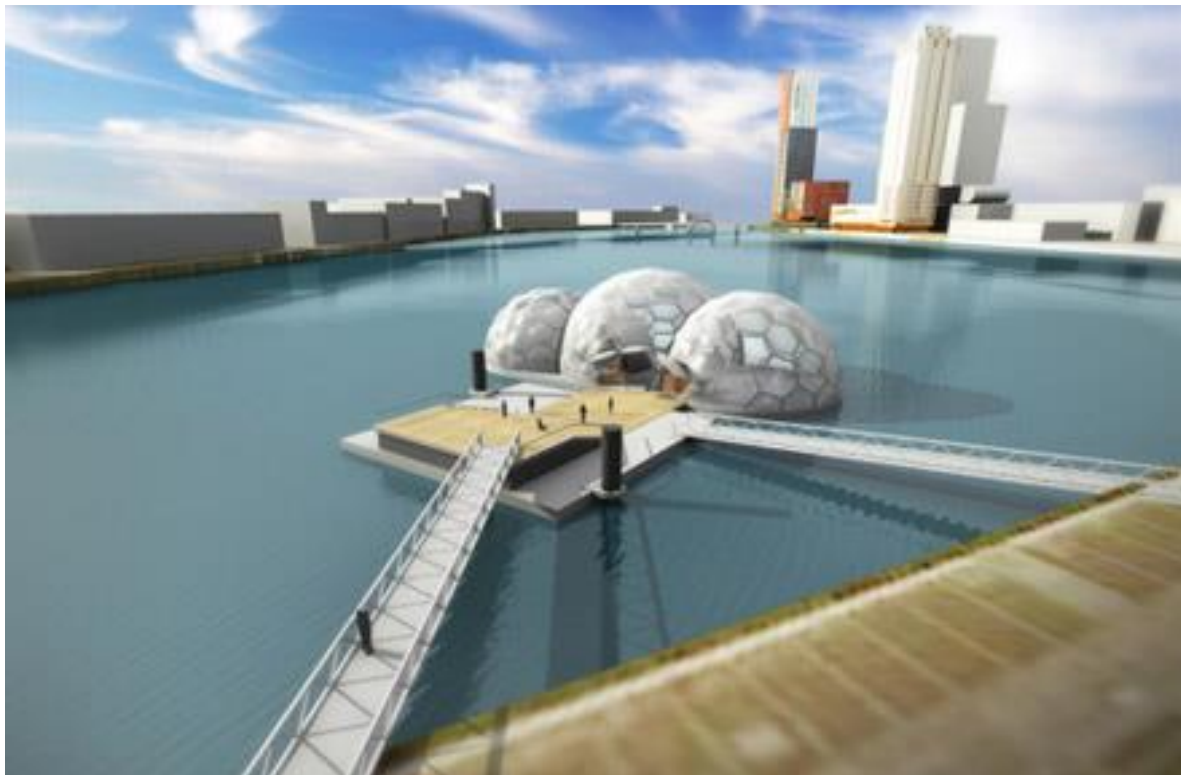

De Nedereindse Plas in Rijnenburg

Voor achtergrond informatie (documenten verschijnen als downloads):

- Memo advies recreatieve functies Nedereindse Plas juli 2020;
Zie: https://denkmee.utrecht.nl/uploads/e27ac1e0-5beb-47e5-b68b-846c5bddbe2a/project_file/file/8e3608b6-d5d0-4ab0-ade0-94640e528437/Memo_advies_recreatieve_functies_Nedereindseplas_Juli_2020.pdf
- Bijlage bij Memo advies recreatieve functies Nedereindse Plas juli 2020;
Zie: https://denkmee.utrecht.nl/uploads/e27ac1e0-5beb-47e5-b68b-846c5bddbe2a/project_file/file/12e9e2c2-e1dc-45f8-a73b-fb84d0234e3d/Bijlage_bij_Memo_advies_recreatieve_functies_Nedereindseplas.pdf

Illustratie 2

De drijvende halve bollen in de Rijnhaven (Rotterdam)

Voor achtergrondinformatie - zie <https://www.architectuur.nl/nieuws/drijvende-halve-bollen/>

Illustratie 3

Drijvend kantoor in de Rijnhaven (Rotterdam)

Voor achtergrondinformatie – zie:

<https://indebuurt.nl/rotterdam/gemeente/werken-op-het-water-het-drijvende-kantoor-ligt-nu-in-de-rijnhaven~169139/>

Illustratie 4

Waterwoningen in de Nassauhaven (Rotterdam)

Te herontwerpen en bouwen tot aaneengeschakelde zorgunits in een mini-drijfwijk in de Nedereindse Plas

Voor achtergrondinformatie – zie:

<https://www.duurzaamgebouwd.nl/artikel/20200417-waterwoningen-drijven-in-rotterdamse-haven>